

Čista voda je prozôrna, *) kakor steklo. Če nij prozôrna, to nij čista. Čista voda nema nikakoršnega vkusa niti dúha; ako ima, nij čista. Čista voda nema nikakoršne barve; ako ima, nij čista. — Kadar se voda segreje, izpremeni se v soparo. Sopara je lahka ter ide k višku; od nje se v višini naredé oblaki. Kadar vodo prime mraz, tedaj zmerzne ter se zledí. Po zimi se zledé vse male vode; izvirki in studenci ne zmerznejo, ker njih voda ide iz globočine, a v globočini je, kakor v kleti, topleje. — Vode imamo v studencih, izvirkih ali vrécih, potokih, rekah, bárah ali močvirjih in mlakah; imamo je v zemlji in na nebu. Izmej vod so nekatere stoječe ter se kažejo mertve, a nekatere so tekóče, in te so žive.

Razne stvari.

Drobtine.

(Zagreb) je glavno mesto nam sosednje hervatske dežele, stoji blizu reke Save na lepej daleč se raztezajočej ravnini. Šteje blizu 20,000 prebivalcev. Tu je jugoslovansko vseučilišče Franje Josipa I., ki je bilo z veliko svečanostjo 1874. l. odperito. Zanimiv je posebno na štiri ogle zidan zvonik škofijske stolne cerkve, ki je 86 metrov visok.

(Aga) je staroturška beseda in znači toliko, kolikor starejši brat (senior). Dandenes rabijo to besedo na Turškem samo tedaj, kedar nazivljajo višje osebe, n. pr. sužnji svojega gospodarja.

(Malec ali gips) je žvepleno kisló apno, ki se dobiva v velicih skladih ali gorah. V prah somleti malec popije blizu 27 odstotkov vode, katero zopet hitro oddaje.

Kratkočasnice.

* „No, Andrejček, kam pa greš tako naglo?“ povpraša sosed Vertinovega Andrejčka, ki je urnih nog korakal mimo njegove hiše. „Očetu grem

naproti,“ odgovori Andrejček. — „Oča pridejo še le jutri domóv,“ reče sosed. — „To dobro vem,“ odgovori Andrejček, „ali jutri nemam časa, ker imamo šolo!“

* „Miha ali užé spiš?“ povpraša sosed soseda zvečer pri oknu. „O ne spim še ne,“ odgovori sosed od znotraj. „Kaj bi pa rad, Matija?“ — „Nu, bodi tako dober in posodi mi dva goldinarja!“ — „E glej ga no, saj vendar spim!“ odgovori sosed od znotraj.

* Kmet ukrade kravo, kar se pa kmalu zvé. Moral je pred sodnika. A sodnik, ki nij znal slovenskega jezika, vpraša kmeta: „no, kje ste priženil kravo?“ Kmet odgovori: „jaz nijsem oženjen, samec sem še!“ Sodnik se jezí in pravi: „jaz ne prašam, ali ste oženjen ali samec, nego kje ste priženil kravo?“ — Kmet zopet odgovori: „jaz sem samec in nijsem priženil krave.“ — Sodnik se še bolj jezí. Nató pristopi drug gospod in pravi: „ne jezite se gospod sodnik; kakor vidim, se vi dva ne razumeta. Vam bi treba kmeta vprašati: „od kod ste prignali kravo?“

*) Prozôrna je tista stvar, skozi katero naše oko more tako videti, kakor n. pr. skozi steklo. — Pis.

Cudna beseda.

V poprešnjih starih časih so imeli tako imenovani čarovniki neko posebno skrivnostno besedo, ki jim je rábila v sredstvo, da so babjevno ljudstvo ozdravljali različnih bolezni, posebno merzlice. Ta čudna beseda se glasi „a brakadabra“ in so jo pisali tako:

A B R A K A D A B R A
B R A K A D A B R
R A K A D A B
A K A D A
A

To res čudno besedo bereš v vsakej versti, ako jej pristaviš čerke poprejšnjih verst.

Računska naloga.

(Priobčil Oto Mayr.)

Sosed ima na vertu jabolčna, hruškova in breskova drevesa, a tudi ima malinovo in kopinjevo germovje. Germov je 6 več nego dreves. Jabolčnih dreves je dvakrat toliko, kolikor breskovich in za polovico manj nego malinovich germov. Kopinjevi germi so 4 manj nego je hruškovich dreves.

Kdo ugane, koliko je v sosedovem vertu jabolčnih, koliko hruškovich in koliko breskovich dreves, in koliko malinovich in kopinjevich germov?

Obrazec za risanje.

Zabavna naloga.

(Priobčil Oto Mayr.)

Preložite pismena (čerke) v naslednjem kvadratu tako, da čitate iste besede po napočnem in ravnolžnem redu.

a	a	a	a
l	l	l	s
o	o	e	e
b	b	h	g

Perva beseda znači rastlino, ki raste povsod v naših gozdih.

Druga beseda znači koristno domačo žival.

Tretja beseda znači starega ogerskega kralja.

Četerta beseda znači mohamedanskega boga.

(Rešitev in imena rešilcev v prih. listu.)

Rešitev naloge sè številkami v 10 „Vertčevem“ listu.

1. 6. 7. 8. = puta; 2. 8. 5. 8. = rana; 3. 9. 8. = Ema; 4. 10. 11. 2. 3. 12. = škorec; 3. 7. 5. 8. = Etna; 2. 11. 2. 8. = roka; 5. 3. 8. 1. 3. 13. = Neapel. Perve številke vsake besede so: 1. 2. 3. 4. 3. 2. 5. = Prešern.

Prav so jo rešili: Gg. Iv. Zarnik, učitelj v Knežaku; Krčev Peter in Kmetelcev France, učenca v Kranji.

Rešitev uganke:

Jajce.

Prav jo je rešil: Gosp. Iv. Zarnik, učitelj v Knežaku.

LISTNICA. Gg. A. M. v Lj.: Večina Vaših spisov nij ugodna za natis. Povez „Spreobrnjeni zapravljičev“ bila je užé natisnena v letošnjem „Vertcu“ vzemite list štev. 3. in čitajte jo. Vi ste jo le nekoliko drugače presukali. Sploh bi Vam sovetovali, da si pri prestavah iz drugih jeblikov boljših stvari izberete nego so te, ki ste nam je zadnjič poslali. Niti otroci niti naši kmetski ljudjé, katerem je „Vertec“ najbolj namenjen, ne vedó, kdo in kaj je „Febus“, „filomela“ itd. Čimu nam je treba teh izrazov! — Iv. Z. v K.: Pesni, ki ste nam je poslali, zeló so pomanjkljive: treba bi vse predelati, predno se dadé v natis; a to bi nas stalo mnogo truda, ter je užé bolje, da sami kaj skujemo. Sploh se nam ne dopáda, da v pesni toliko kerstnih imen vpletate! — O. M. v Gradcu: Dve Vaši nalogi smo radi priobčili, a ostalih ne moremo, ker so pretežke in nerazumljive slovenskej mladini. Poslednjo nalogo s križem je „Vertec“ prinesel užé 1871. leta. Kako to, da „Vertec“ tako malo čitate!? — Fr. P. v C.: Vsi „Vertčevi“ tečaji se še dobodo po 1 gl. 3o kr., samo od 1873. l. ga nemamo več, ker smo se ravnali po številu naročnikov. — Ig. M. v Ž.: Vsakemu listu bi radi dodali kak napev, ali to nij mogoče, ker je naročnikov premalo. Skerbite da dobodemo mnogo novih naročnikov in „Vertec“ bode vsem ustrežal. —

 Kdor ima še vse in dobro ohranjene „Vertčeve“ liste od 1873. leta in je želí prodati, naj to „Vertč. uredništvu“ naznani.